

A Brassói Ujlap előfizetési ára:

egész évre . . . . . K 12.—
 félévre . . . . . „ 6.—
 negyedévre . . . . . „ 3.—
 egy óra . . . . . „ 1.—

Egyes szám ára 4 fillér.

BRASSÓI UJLAP

TÁRSADALMI NAPILAP.

Megjelenik vasár- és ünne-
 napok kivételével minden nap
 :-: :-: délután 6 órakor. :-: :-:

Hirdetéseket felvesz a kiadó-
 hivatal, Kapu-utca 45. szám.
 Hirdetések díjszabás szerint.

Szerkesztőség: KAPU-UTCA 45. SZ.
 TELEFON: 515.

Felelős szerkesztő: BUSZEK BÉLA.
 Főszerkesztő: Dr. WASYLKIEWICZ VIKTOR.

Kiadja: ÉGETŐ TESTVÉREK NYOMDÁJA.
 Kiadóhivatal: Kapu-u. 45. — Telefon-szám: 515.

A becsület erkölcsi ereje.

A modern ember életében alig történik hivatkozás valamire oly sokszor, mint a becsületre. Ha szavunk komolyságának akarunk erőt kölcsönözni, ha ígéretet teszünk, ha kötelezettséget vállalunk magunkra, szóval bármit gondolunk, vagy cselekszünk: a becsületet, becsületünket állítjuk oda, mint a mely kellő garanciát nyújt cselekvésünk helyességére.

E talán túlfeszített hivatkozás a becsületre szülte azt az állapotot társadalmi életünkben, mely ellentétesnek látszik, holott — mélyebben tekintve a dolgot — természetesnek találjuk, hogy t. i. vallásos, erkölcsi életünk alapjául is az egyéni becsületet állítják fel s mi legérdekesebb s az első pillanatban ellentétesnek látszó, akkor, mikor a becsület elvesztette fényét, értékét, mikor a becsület a reális, a mindennapi, a nap-nap után — ha szabad így kifejeznem magam — megélt életben alig nagyobb értékű bármely hangzatos, semmit mondó, semmi kötelezettséget magában nem rejtő frázisnál.

Mert mi a becsület alapjában, lényege szerint: az életnek teljes, feltétlen megegyezése az igazsággal. A becsület szereti s keresi a jót s szereti azt a benne levő igazság miatt, mert jó; utálja a rosszat tekintet nél-

kül mellékérdekekre, csupán azért, mert nem igaz, mert rossz. A becsület nem külső megnyilvánulása cselekvéseinknek, hanem benső harmónia az igazsággal, mit igaznak ismert meg. A becsületes ember tehát nem külső körülményekkel, haszonnal, vagy kárral számol, cselekvéseiben nem változó, külső körülmények befolyásolják, hanem az abszolút igazság.

Azért a becsületes embernek 3 főtulajdonsága van: szótartó, igazságos, kötelességtudó.

Am éppen a becsület e meghatározásából is világos, hogy az önmagában nem tényezője erkölcsi életünknek, mert a becsület lelkünk harmónikus megegyezése lévén az igazsággal, az abszolút igazsággal, tehát csak akkor faktora erkölcsi életünknek, ha az alapját képező igazság, az abszolút igazság: az Isten.

Ma az erkölcs bölcsészek mindegyike vallja azt, hogy az ember cselekedeteinek rugója, irányítója az emberen kívül álló tényező kell legyen, mert családi és társadalmi élet nem képzelhető el ott, hol az egyedek tisztán alanyi érzése, felfogása, gondolkodása, hite a cselekedetek erkölcsi mozgatója. A moderneknak nevezett erkölcs bölcsészek egy része az államhatalomnak adja meg a jogot arra, hogy cselekedeteinket, vagy erkölcsain-

ket szabályozó törvényt alkosson, mások — köztük Nitsche „uri erkölcs-tanában“ — az erősebb jogát vallják törvényerőnek s a becsületességet az ezen tényezőkkel való harmonikus működésben keresik. Am mindkét irányu feltevés téves és helytelen s főleg a praktikus életben használhatatlan. Az államhatalom már csak azért sem lehet cselekvéseink erkölcsi mozgatója, mert törvényei nem ölelhetik fel az egyes ember minden cselekvését, de még ha ez megtörténhetnék is, az ellenőrzés lehetetlensége teljesen hasznavehetetlenné teszi e feltevést, mert igaza van a nagy francia nemzetgazdásznak, Emile de Lavaley-nek: „Ha meggagadoghatom anélkül, hogy a büntető törvénykönyvbe ütközném, miért ne tenném? Az arany csillogása mihamar elfeledteteti az emberrel, hogy erkölcsi becsületén folt esett.“ A Nitsche-féle uri becsület, az erősebb joga, pedig már az első pillanatra is nemcsak kivihetetlennek látszik, de a társadalmi életben nemcsak erkölcsstelennek, de lehetetlennek is.

Am tény az, hogy az ember nem lehet erkölcsi cselekvésének mozgatója, az államhatalom, vagy társadalom ugyancsak képtelen arra a tapasztalás szerint is, tehát kell léteznie egy felsőbb hatalomnak, mely az emberen felül áll, mely ismerve az embert, csele-

Egy év a brassói Népszövetség életéből.

Beszámoló: Elmondta a kath. Népszövetség 1912. dec. 15-én tartott közgyűlésén Szélyes Dénes főgimnáziumi tanár: népszövetségi igazgató.

III.

A harmadik kurzus, melyen Ernst Sándor, dr. Vass József, Haller István és Molnár József, mint a központ kiküldöttjei szerepeltek, épen a közel múlt miatt annyira élénk emlékezetünkben van, hogy arról bővebben szólni fölöslegesnek tartom. Diadalmas napok voltak ezek, melynek mély nyomokat hagytak mindnyájunk lelkében. A kath. öntudat magaslatára emelkedtünk e napok alatt mindnyájan, sok nemes és szent elhatározás fogamzott meg lelkünkben. S ha ezek mind valóra válnak, ha az ott elvetett mag kikel és dus gyümölcsöket hoz, akkor hiszem, hogy egyesületünk felvirágzik s akkor kath. társadalmi életünkben új éra kezdődik. Adja Isten, hogy úgy legyen!

De nem volna beszámolómm teljes, ha Népszövetségünk egyik reményteljes hajtásáról meg nem emlékezném, A Népszövetség talábjából nőtt ki a takarékos és hitelszövetke-

zettünk eszméje. A takarékosra és pontosra való szoktatás elvén kívül az alapításnál azon nemes cél vezetett, hogy kölcsönre szoruló tagjainkon segíthessünk és saját pénzünk kamatait magunk élvezhessük és intézményeink fejlesztésére fordíthassuk.

És ma örömmel állapíthatom meg, hogy tagjaink nemcsak rokonszenvvel fogadták ezt az eszmét, hanem annak megvalósításához lelkesedéssel hozzá is járultak. Ennek az intézménynek a szép fejlődése mutatja, hogy ha összefogunk, ha erőnket egyesítjük, szép és nagy eredményeket érhetünk el. Hisz míg az első évben 11,000 korona forgalmunk volt, a második év már ennek ötszörösét körülbelül 50,000 korona forgalmat fog feltüntetni.

De midőn ezt a szép eredményt konstatálom, ugyanezkor kötelességemnek ismerem, hogy szövetkezetünk derék is önzetlennél működő vezetőségének népszövetségünk nevében e helyről is hálás köszönetet mondjak. —

M. t. közgyűlés!

Ime főbb vonásokban múlt évi működésünknek a képe. S ha még felemlitem az ismeretterjesztő előadásokat, melyek alatt Ki-

rály Henrik dr. és Tersztyánszky Sándor főgimn. tanárok a természettudományok legújabb vívmányait mutatták be, akkor megjelöltem a kereteket, amelyek között mozgottunk.

Ezek után az én feladatomban nem lehet más, mint az, hogy köszönetet mondjak önöknek munkatársaim nevében és a belénk helyezett bizalomért, köszönetem és hálám tolmácsoljam mindazok iránt, akik bármi módon közre működtek szent ügyünk előbbre vitelét és kérem önöket, hogy a kibontott zászló mellett ne csak rendületlenül kitartsanak, hanem az alá minél több új és lelkes tagot toborozzanak. Ha önökben meglesz a jó indulat, s ha az én derék munkatársaimban sem lankad, hanem még fokozódik a munkakedv, akkor erős a reményem, hogy egy év múlva nem 575, hanem legalább 1000 tagról számolhatunk be s akkor virágzó népszövetségi kath. körü életéről és ezek keretén belül szilárd alapokon nyugvó, erős takarékos és hitelszövetkezetről beszélhetünk.

Adja Isten, hogy úgy legyen!

V É G E.

kedeteit, természetének megfelelően irányítani tudja s ez a hatalom; az Isten: s a mód, melyben irányít: a vallás. Istennel, a vallás igazságaival való harmónikus megegyezése cselekvéseinknek lehet kizárólag erkölcsi rugója cselekvéseinknek, alapja erkölcsi életünk fontos tényezőjének a becsületnek. „Nem találok elég alapot — folytatja más helyen Lavaley — arra, hogy tartózkodjam valamely jogtalan cselekedettől, a bizalommal való visszaéléstől, sőt lopástól, ha ugyanis büntetlen maradok s hasznot huzok belőle. Becsület? Lelkiismeret? Isten és vallás nélkül nincs becsület, sem lelkiismeret.“ Azért hangzanak helyesen a nagy Napoleon szavai is: „Vallás nélkül agyonütnék az emberek egymást egy szép körtéért, vagy egy szép asszonyért.“

S még ha jelen beteges társadalmi felfogásunkat tekintjük is, azt látjuk, hogy még azok is, kik félve ejtik ki Isten nevét s a vallást, a becsület alapját a vallás erkölcsi igazságokból, az örök értékű tizparancsolatból veszik, a szerint mérik s annak kötelező erejét ismerik el. S ez természetes, mert ez vérünkben van, mert ez felel meg állapotunknak, mert ez mi az embert emberré teszi. Isten nélkül nincs vallás, vallás nélkül nincs cselekedeteinknek erkölcsi értéke, vallás nélkül nincs becsület. (Q.)

Munkásvédelem.

Azok a munkásvédelmi intézkedések, amelyeket az állam főként az utolsó két évtizedben foganatosított, feltétlenül nagyarányúak. De azért elégségeseknek mégsem mondhatók. Sőt a munkásvédelem szociális ténye nem is merülhet ki egyedül az állami intézkedésekben. Okvetlenül ki kell azt egészíteni a társadalmi munkásvédelemmel, hogy a szociális cél a maga egész teljességében elérhető legyen.

Ismeretes, hogy a művelt nemzetek között egyszerű munka folyik e téren. Az alapozó munkát elvégezte az állam és a törvényes munkásvédelem ma már csak kiegészítésre szorul. A népjólétért küzdők önkéntes segítsége és önzetlen fáradozása kell ehhez. vagyis lelkes munkásvédelmi társadalmi tevékenység. Hogy azonban ez a munka igazán hosszú, alapos és modern legyen, szükséges, hogy megismerjük a munkásvédelmi intézkedések minden elért eredményét, kiváló előnyeit, az eszközökhöz való hozzájuthatás feltételeit és módjait, hogy aztán mindenki a saját kis körében az odaillő, ott megvalósítható munkásjóléti és munkásvédelmi intézkedéseket kellőképpen megválaszthassa és meghonosíthassa. Ennek eredménye lesz aztán, hogy az általános elvek unos-untalan való meddő hangoztatása helyett okos és praktikus tényekkel állhatunk e nemes ügy szolgálatába.

Itt most első sorban azt hangsúlyozzuk, hogy a munkásvédelemnek végtelenül fontos ágát alkotja a munkásegészségügy. Szomorú igazság, hogy ezen a téren igen nagy mulasztás terheli az államot is, a társadalmat is.

Maga a munkásság fáradtan, közönyösen, unalommal és elégedetlenül dolgozott és egyáltalán nem törődött az egészségügy kérdéseivel. Egyszerűen; élni és enni akaszt és megkeresni gépszerűen a létfenntartás legszükségesebb feltételeit. Sőt ez a megállapítás még nagyrészt a jelen munkásvilágára is áll. Csak lassan, együttérzést, türelmet és szervezetet lehelő ébresztgetéssel lehet felrázni a pihenés óráiban abból a semmivel sem törődő bágyadt érzéketlenségből, amely a lenyűgöző testi fáradság velejárója.

Pedig fel kell rázni. De ha ezt el akarjuk érni a szociális tevékenységgel, akkor kell, hogy együttérzésünk igazán eleven és szeretetünk igazán türelmes, áldozatos és tevékenykedő szeretet legyen. Felolvasások, előadások, keretében meg kell tanítani a munkásokat azokra a hasznos egészségügyi szabályokra, amelyekre minden munkásnak lépten-nyomon szüksége van, hogy ép erőben maradván sokáig bírja a munkát.

Szükséges azonban, hogy ezek az előadások ne legyenek az egészségügyi szabályok, unalmas, száraz, élettelen felsorolásai, hanem lelket, lendületet, elevenítő erőt kell azokban önteni és praktikus vonatkozásaikat részletesen, széles alapokon kell feltüntetni. Az érdekes, eleven előadásnak már magában kedélyfrissítő hatása van. Azonkívül hatalmasan segíti az emlékező tehetséget, amikor a hallgatóságot arra viszi, hogy az egészségügyi szabályokat valamely megkapó ötlettel összekötve jegyezzék meg maguknak. Nagyon hasznos képekben, rajzokban, a vetítógép vásznán a szemléltetés módjait is felhasználni. Az előadások tárgya lehet: az alkohol, táplálkozás, betegségek, fertőzések, lakásvihszonyok, fürdés stb. stb.

Ugy tudjuk, hogy több városban indult meg már biztató reménnyel ily irányú mozgalom, melyben lelkes fiatal orvos gárda praktikus módon ismertette azon betegségeket, mely a munkás emberről gyakoriak s melyek őt leggyorsabban elsorvasztják. Nem lehetne e példát itt is követni Brassóban, mit szólnak hozzá az illetékesek?

Az egészséges munkás örömmel dolgozik. Erősen hisszük, hogy a mi munkásegysüleink nem fogják nélkülözni a hasznos, oktató, nevelő, egészségügyi előadásokat. Nemcsak tisztán munkásügy ez, hanem egyben nemzeti ügy. Mert az ilyen előadásokkal nemcsak a munkásügyet, hanem az egész nemzet, sőt az egész emberiség egészségügyét szolgálja az előadó. Oly cél ez, amelyért érdemes a kényelmet feláldozni és fáradságot nem tekintve dolgozni.

HIREK.

Néha . . .

Néha csendben, egy magamban ülve Hallani vélek szomorú zenét. Fájdalmas, megtört hangok Áradnak itt-ott, . . . szerteszt.

Vajh' honnan jön e siró dallam? Talán a szivemből fakad Talán a szívem sirja E fájó megtört hangokat?!

Szent Antal Otthon. Dr. Pavelka Ernőné uraszonnyal a Napközi Otthon növendékeinek ebéd elkészítésre 1 véka burgonyát s 5 kiló diszohust ajándékozott. Fogadja adományáért ez uton is a szegény, meleg délebedre szoruló gyermekek nevében a gondnok-ság hálás köszönetét.

Tekintettel a ROSSZ pénz- viszonyokra,

az összes raktáron
—: levő áruk —:

minden elfogadható ár

mellett lesznek elárusítva.

Férfi öltönyök . . .	K	12
Férfi raglan	"	16
Férfi télikabát	"	20
Férfi rövid télikabát	"	13
Szörme " " "	"	18
Férfi nadrág	"	4

és feljebb.

Fiu áru 20%-kal olcsóbb
gyermek áru 30%-kal „
a férfi árúnál.

Központi ruhatelep
Kapu-utca 6.

LANG HENRIK
müterméből
Kapu-utca 52. * Telefon: 443

**legszébb és legolcsóbb
karácsonyi ajándék**

egy fénykép

3.
nak a
rünk f
ujonna
rába r
erdély
pökök
ispánt.
oktatás
joghall
álló r
díjtal
nevezte
Antal
koroná
a veze
sikertü
nyes v
korona
nemcsa
eredme
22-én
Kathol
Tárgy
gyült t
Körbe
lépő n
ditvány
vezető
zett tá
gyülése
keojen
K
a rajzt
Kérem
É
lárdá f
órákor
próbát
nését k
H
gyaloge
lövések
napon
goruan
C
Csiksz
törvény
kir. bel
Zsögöd
A m. k
iratával
ros fej
nemkül
szempe
delni, c
feltétele
lete nyi
részéről
módoza
sonlóké
leges n
Csiksz
latkozat
E
lozsválo
kitották
melynek
belsberg
terjeszte
Ki
lékeztün
nevü, á
küli em
ség, am

Helyreigazítás. Lapunk 285-iki számának a kath. Körről irt referációjából riporterünk feledékenységére miatt kimaradt, hogy az ujonnan megalakult kath. Kör védnökei sorába megválasztotta gróf Majláth G. Károly erdélyi, gróf Mikes János szombathelyi püspököt és gróf Mikes Zsigmond brassói főispánt.

Kinevezés. A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter dr. Irk Albert végzett joghallgatót, brassói lakost a vezetése alatt álló miniszteriumba ideiglenes minőségű díjtalan miniszteri fogalmazó-gyakornokká nevezte ki.

Adomány. Sárosy Lajosné urnő a Szent Antal Napközi Gyermekek Otthon céljaira 5 koronát adományozott. Fogadja adományáért a vezetőség hálás köszönetét.

Elszámolás. A vasárnapi fényes erkölcsi sikerű Szent Antal est, anyagilag is eredményes volt, melyből a tiszta jövedelem 121 korona 60 fill. A rendezők büszkének lehetnek nemcsak az erkölcsi sikerre, de az anyagi eredményre is.

A Népszövetség vezetősége folyó hó 22-én (vasárnap) délelőtt fél 12 órakor a Katholikus Kör helyiségében gyűlést tart. Tárgy: a decemberi füzetek kiosztása, a begyűlt tagdíjak beszedése és a Katholikus Körbe belépni szándékozók által aláírt belépő nyilatkozatoknak átadása. Esetleges indítványok. Az igazgatóság felkéri a csoportvezetőket és kerületi igazgatókat, hogy a jelzett tárgyak fontosságára való tekintettel a gyűlésen teljes számmal megjelenni sziveskeojenek.

Kongregánisták! Péntek este 6 órakor a rajzteremben összejövetel és gyűlés lesz. Kérem szives megjelenésüket. Prefekta.

Énekkari próba. A Brassói Magyar Dala f. hó 19-én — csütörtökön — este 8 órakor saját próbatermében vegyeskari összejövetelt tart, melyre a tagok pontos megjelenését kéri az elnökség.

Harcászati gyakorlat. A 2-ik számú gyalogezred f. hó 21-én a Pojánában éles lövésekkel harcászati gyakorlatot tart. Nevezett napon az ott tartózkodás veszélyes és szigorúan tilos.

Csiktaploca és Zsögöd községeknek Csikszeredához való csatolása. Csikvármegye törvényhatósága azon kéréssel fordult a m. kir. belügyminiszterhez, hogy Csiktaploca és Zsögöd községeket Csikszeredához kapcsolja. A m. kir. belügyminiszter 169269 számú leiratával értesítette a vármegyét, hogy a város fejlődési, közrendészeti, közbiztonsági, nemkülönben kereskedelmi és iparfejlesztési szempontokból el is szándékozza ezt rendelni, de tekintettel arra, hogy az egyesítés feltételeiről eddig csak Csiktaploca képvisellete nyilatkozott, Csikszereda város a maga részéről ezzel nem foglalkozott, az egyesítés módjait tekintetében állást nem foglalt, hasonlóképpen Zsögöd község sem tett érdemleges nyilatkozatot, felhívja a vármegyét, hogy Csikszereda várost és Zsögöd községet nyilatkozatra hívja fel.

Erdélyrészi Gyorsirók Társulata. A Kolozsválon lakó gyorsirók tegnapelőtt megalakították az erdélyrészi gyorsirók társulatát, melynek célja ingyenes tanfolyamokkal a Gabelsberger—Markovics gyorsirászati módot terjeszteni.

Kié az ingaóra? A multakban megemlékeztünk arról, hogy egy Keresztes Gyula nevű, állítólag lécfalvi illetőségű, munkanélküli embert tartóztatott le a brassói rendőrség, amint egy kocsikereket feltűnő olcsó ár-

ban akart eladni. Mint értesülünk a rendőrség ujabban egy szép fali ütő ingaórát foglalt le, melyet Keresztes egy helybeli lakosnak adott el pár koronáért. Keresztes állítása szerint az ingaórát Romániából hozta el s saját tulajdonát képezte. Amennyiben ezt valakitől lopta, az illető jelentkezék a brassói rendőrkapitányság bünyügyi osztályában.

Verekedés. Bucusz Szilárd gyárimunkás ma feljelentést tett a rendőrségen Radacsin János kocsis ellen, ki őt egy bottal úgy megverte, hogy balkarján zuzodásokat szenvedett. Orvosi vélemény szerint sebe súlyos testi sértésnek minősítendő. A rendőrség Radacsin ellen az eljárást megindította.

Talált szemüveg. Találtatott egy duplé arany keretű szemüveg. Jogos tulajdonosa átveheti a rendőrségen.

Levéllopás a postán. Bukarestből jelentik: Az utóbbi időben számos panasz érkezett a postaigazgatósághoz, hogy a levélposta kézbesítés körül nagy szabálytalanságok történnek. Sok levelet későn kézbesítenek, sok pedig egyáltalán nem jut a címzett kezéhez. A postaigazgatóság vizsgálatot indított s rajta csipett egy postaszolgát, amint a leveleket felbontotta s a benne levő papírpénzt ellopta. A vizsgálatot folytatják.

* Itt van karácsony! Mit vegyünk a gyermekeknek? **Képes és meséskönyveket, társasjátékokat.** Nagyon szép doboz **levél papírt,** vagy más **dísz tárgyakat.** Kaphatók **Hubert Hedwig és Tsa.** könyvkereskedésében, Kolostor-utca 29. Ugyanitt kaphatók egyéb gyermekjátékok, karácsonyfadíszek, rajz és festőminták, **egész új kivitelű öltöztető babák** és sok más alkalmas ajándékok.

Kovács P. Pál káposztája
Nincsen annak sehol párja
Mert az sem nem festett sem nem sós
Azért mégis ropogós!

Táviratok.

Belföldi hírek.

Budapest, dec. 18.

A Neue Pester Journal Dóczy tollából cikket közöl, mely a londoni renniótól nem sokat remél, bár a békére nem lesz káros, mert háborút nem teremt. Mégis úgy látszik, hogy a balkán béke valószínűnek látszik.

A Pester Lloyd „Pro Albania“ címen foglalkozik az albán kérdéssel és követeli a nagyhatalmaktól, hogy Albániát védjék meg a szerb tulkapásokkal szemben.

A Népszava erősen támadja a külügyi hivatalt a Prohászka afférben tanúsított magatartásáért.

Képviselőház.

Budapest, dec. 18.

Tisza fél 12 órakor megnyitotta az ülést. Belépésekor nagy óvációval fogadta a munkapárt. A Ház előtt az ellenzék megemlékezett demonstrációját s Kovács Gyula éltetésével távozott.

Az ülés elfogadta a pénzügyminiszter előterjesztéseit s a külügyi helyzetből előállható ideiglenes kormányzsról szóló javaslatot harmadik felolvasásban.

Ezután az interpellációkra tértek át. Hantos interpellálta a pénzügyminisztert, hogy van-e tudomása arról, hogy a betegek nagy tömegben mondják fel betéteiket a bankoknál s eb-

ben maguk a bankok emberei is tárogatják a közönséget s a közönség körében az a hír van elterjedve, hogy a bankokat az új adótörvény által arra köteleznék, hogy a pénzügyi hivatalokat a betegek listájáról s az összegről értesítsék.

Budapest, dec. 18.

A lapok Kovács Gyula felmentését párt agitációra használják ki. Az alkotmány szerint az esküdtek kiméletesek voltak a merénnyel szemben, mert úgy sem sikerült.

Az esküdtek másfél órai tanácskozás után az első főkérdésre mindjárt nem-mel feleltek s így a többi kérdés elesett.

Az esküdtek a bűnösség kérdését nem látván fennforogni, a bíróság Kovácsot felmentette, Kovács hét hónapig volt vizsgálati fogságban.

A főkérdés a következő volt: Bűnös-e a vádlott abban, hogy június 7-én éles töltésű s gyilkolásra alkalmas revolverrel a képviselőház ülés-termében erős felindulásban gyilkossági kísérlettel Tisza Istvánra lőtt? Megkezdte-e a cselekedeteit anélkül, hogy eredménye lett volna?

Az államügyész semmiségi panaszt jelentett be.

Egyéb táviratok.

London, dec. 18.

Görögország részvétele a béke konferencián nem okozott semmi nehézséget s a legszebb egyetértés uralkodik. A török követek azt a javaslatot terjesztették be, hogy a balkán szövetségesek békefeltételei velük közöltessenek. A balkán szövetségesek erre azt felelték, hogy ez haszontalan addig, míg Törökország nincs abban a helyzetben, hogy mind a négy állammal tárgyaljon.

Általában az a vélemény tartja magát, hogy a béke meghiusul, mert Bulgária feltétlenül ragaszkodik Drinápolyhoz s azt Törökország nem akarja átengedni.

Brüsszel, dec. 18.

Párisból jelentik, hogy a francia hadügyminiszterium a mozgósításon dolgozik.

Bécs, dec. 18.

Képviselőház: A cseh radikálisok folytatják az obstrukciót. Fresl este 8 órakor kezdte beszédét s még reggel 3 óráig beszélt. A Senior konferencia oly határozatot hozott, hogy a képviselőház ülése permanenciában marad addig, míg a háborus törvényjavaslatokat el nem fogadták.

A radikális csehek ezzel szemben úgy határoztak, hogy minden körülmények közt folytatják az obstrukciót. A ruthének is ellene szavaznak, ugyancsak a budget provizóriumot is megakadályozzák. Ennek oka a lengyel klub magatartása az egyetem kérdést illetően.

Bukarest, dec. 18.

Carp Péter a konzervatívek vezére ma a kamarában lemondott mandátumáról. Az elnök előterjesztésére, melyet a miniszterelnök s a belügyminiszter is támogatott, a kamara a lemondást nem fogadta el.

Értesítés!**Nagy karácsonyi vásár!**

A nagyérdemű közönség szives tudomására adom, hogy Bolonya, Katonakórház-tér 1. szám alatti **fűszerüzletemet** megnagyobbítva újonnan berendeztem. Ez alkalomból ajánlom fűszeráruimon kívül finom és olcsó asztali boraimat, tea, rum, különféle felvágottakat stb.

Kiváló tisztelettel

Kovács P. Pál.

Cégem különlegessége

mert

világhírű sarvált és fejeskáposzta

Kovács P. Pál káposztája
Sem nem festett, sem nem sós
S azért mégis ropogós!

Karácsonyfadiszkek nagy választékban!**1912. évi ujdonság!**

Német birodalmi szabadalom 526081.

Új évi vicces levelező lapok.

Még eddig meg nem jelent formában. Minden kártya egy-egy felülmulhatlan sláger, mely páratlanul humoros és szenzációs.

A legkisebb küldemény pontosságáért is felelősséget vállalok s minden lap külön borítékban van. Egyetlen kiárusítás! Képviseletet minden helyre keresek.

10 drb. eredeti levelező lap	0.75 kor.	Utánvételi küldésnél 40 fillérrel drágább.
25 " " " "	1.— " "	Minden állam levélbélyegét fizetésül elfogadom.
50 " " " "	1.75 " "	
100 " " " "	3.— " "	

Habighorst et Co. Bochum in W. Postaszekrény 149.

Kellemes Karácsonyt és 1000 koronás örömet szerez ugy magának, mint gyermekeinek, ha megrendeli az általam készített s törvényesen védett

„Varázsvet“

amellyel elsőrangú bűvészmutatványokat produkálhat. A hosszú téli estékre ifjak és öregeknek legérdekesebb szórakozás.

Csak nálam kapható. — 75 fillér előzetes beküldése mellett díjmentesen küldöm. 3 drb. 1 K. 50 fillér. — Utánvételi küldésnél 50 f.-rel drágább.

Fizetésül elfogadom bármely állam levélbélyegét. Egyetlen karácsonyfa alól nem hiányozhatik.

Megrendelhető: Max Ewald, Versandhaus Gelsenkirchen Postfach 35.

:-: N. B. Minden rendeléshez mellékelek 3 drb. új évi vicces-lev. lapot ingyen. :-:

Szép és olcsó

női kalapoknak

vásárlása, átalakítások, javítások és díszítések eszközlése

Schuster Julia

kath. Népszövetségi tagnál.

Brassó, Kapu-utca 34. I. e.
az udvaron.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Jó házi ebéd

kapható úgy házhoz, mint házon kívül
jutányos árban.

Brassó, Kapu-utca 34. I. e.

25.000 óra à 2.50 kor.

Legujabb párisi szerkezetű, 36 óráig pontosan járó, aranyozott, mely a valóditól nem különböztethető meg, 3 évi jótállással

csak . . . 2.50 kor.
2 drb . . . 4.80 kor.
5 drb . . . 11.30 kor.

1 drb. párisi módon aranyozott, izléses lánc 0.5 kor. 3 drb. 1.25 kor.

Meg nem felelés esetén a pénzt visszaküldöm.

Megrendelhető utánvétellel

A. Kapelus, Krakau (Östreich)
Dietelgasse 57—969.

Üzletáthelyezés!

Van szerencsém mélyen tisztelt vevőimet és a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy régi jó hírnévnek örvendő

kézmű-divat és rövidárú en gros és detail üzletemet

a Kolostor és Weisz Mihály-utca sarok házába helyeztem át és azt a mai kor követelményeinek megfelelően egészen modernül fogom berendezni.

Addig is a raktáramon levő összes árúkat mélyen leszállított áruk mellett fogom árusítani.

Az egész régi üzlet berendezését, u. m.: állványokat, pultokat, továbbá 2 cégtáblát és a régi portálénak egészen jó karban levő teljes felszerelését szintén nagyon olcsón eladom. — A nagyérdemű közönség szives támogatását kérve, kiváló tisztelettel

Werzár Antal Fia.